

RADVILIŠKIO RAJ. SAV. ŠVIETIMO
IR SPORTO PASLAUGŲ CENTRAS

ŠIAULIŲ GEGUŽIŲ
PROGIMNAZIJA

LIETUVOS HUMANISTINĖS
PEDAGOGIKOS ASOCIACIJA

VISUMINIO UGDYMO TARPTAUTINĖ METODINĖ – PRAKTINĖ KONFERENCIJA

„Harmoningos asmenybės formavimas visuminiame ugdyme: nuo analizės iki sintezės“ *

*Konferencija skiriama Š. Amonašvilio 90-ties metų jubiliejui
bei St. Šalkauskio 135-osioms gimimo ir 80-osioms mirimo metinėms paminėti*

KVIETIMAS – PROGRAMA

Kviečiame pradinių, pagrindinių, vidurinių, profesinių mokyklų, progimnazijų, gimnazijų pedagogus, vadovus, socialinius darbuotojus, specialiojo ugdymo pedagogus, psichologus, kolegijų, universitetų dėstytojus, mokinių tėčius ir mamas dalyvauti metodinėje-praktinėje konferencijoje, kuri vyks 2021 m. sausio 21 d. nuotoliniu būdu per „Zoom“ programą.

Konferencijos probleminės sritys:

1. Dvasingumo auginimas visuminio ugdymo pagrindu. 2. Žmogiškųjų vertybių ugdymas kalbų pamokose. 3. Visuminis ugdymas tikslųjų, socialinių ir gamtos moksluose. 4. Dorinio ugdymo įtaka formuojant harmoningą asmenybę. 5. Teigiamų asmens savybių ugdymas meninėje veikloje. 6. Visuminis ugdymas pradinėse klasėse. 7. Dalykų integracija – visuminės asmenybės ugdymo(si) galimybė. 8. Visuminis ugdymas ir edukacinė aplinka.

Konferencijos darbo formos:

Atviros pamokos, pranešimai, diskusijos, refleksijos.

Konferencijos programa:

9.30–10.05 atviros mokomųjų dalykų pamokos 1-8 klasėse;
10.05–10.30 pamokų aptarimas;
10.30–10.45 pertrauka;
10.45–13.00 visuotinė diskusija „Kaip išugdyti harmoningą asmenybę?“;
13.00–13.30 pietūs, parodų apžiūra „Zoom“ programa;
13.30–15.00 visuminio ugdymo idėjų laboratorijos;
15.00–15.30 konferencijos apibendrinimas, uždarymas.

Konferencijos metu per „Zoom“ programą 13.00-13.30 val. bus galima apžiūrėti Šiaulių Gegužių progimnazijos 4 kl. mokinių Dailės skyriaus ir kryptingo meninio (dailės) ugdymo baigiamųjų kūrybinių darbų parodas „Mano pasaulis“.

Konferencijos „Harmoningos asmenybės formavimas visuminiame ugdyme: nuo analizės iki sintezės“ turinys:

9.30–10.30 Gegužių progimnazijos mokytojų **ATVIROS MEISTRISŪKUMO PAMOKOS, JŲ APTARIMAS**

1. Lietuvių kalbos pamoka „**Stebėti ir stebėtis**“, 2d klasė, pradinio ugdymo mokytoja metodininkė **Ligita Norvilienė**.

Gebėjimas stebėtis – vienas iš didžiausių stebuklų, kuris gali lydėti žmogų per visą gyvenimą. Pasaulis, kuriame mes gyvename yra mums įprastas. Įprastas – nereiškia, kad paprastas. Jei nebūtume apsupti jo kasdien, jei nelaikytume jo savaime suprantamu dalyku, galėtume patirti vis naujų atradimo akimirų mums gerai pažįstamoje aplinkoje ir vis iš naujo pasidžiaugti nenuspėjamomis patirtimis. Leiskimės į dar vieną kelionę stebėti ir stebėtis lietuvių kalbos pamokoje.

El. paštas registracijai į pamoką: ligitta@gmail.com

2. Integruota pasaulio pažinimo ir lietuvių k. pamoka „**Tai kas eina iš širdies, pasiekia širdį**“, 4a klasė, pradinio ugdymo mokytoja metodininkė **Asta Labanauskienė**.

Žmoguje dega židiny – tai sunkiai apibūdinamas, paslaptingas dalykas; jis gali skleisti gerį, jausmą, šilumą, spindulius ir gaivinti dvasią. Tas židiny yra ŠIRDIS. Šilta ir skaisti kaip saulė, aitri kaip žaizda ir yra mūsų širdis. Tavo ir mano... Širdis – tai mūsų kūno dalis. Širdis – raumuo, kurio svarbiausia funkcija yra palaikyti gyvybę. Pamokoje aiškinsimės posakius, atliksime pulso matavimo užduotį, sužinosime širdies paskirtį, sandarą ir darbą, suprasime, kad galima matyti tik širdimi. Tai, kas svarbiausia, akimis nematome. – A. de Sent Egziuperi.

El. paštas registracijai į pamoką: labanasta@gmail.com

3. Matematikos pamoka „**Virusas**“, 2a klasė, pradinio ugdymo mokytoja metodininkė **Aušra Adomaitienė**.

Sveikata – daugialypė sąvoka, apibendrinanti žmogaus organizmo darną. Tai vieno nuo kitos priklausančių organizmų funkcionavimo erdvių derinys: fizinė, protinė, emocinė, socialinė, asmeninė, dvasinė ir profesinė. Kodėl sveikas vaikas laimingesnis? Kaip galima stiprinti sveikatą? Pagalvok ir pasakyk, ką reikėtų daryti, kad būtume sveiki? Kiek kainuoja sveikata? Mokiniai spręsdami uždavinius, kuriuose yra įsipainiojęs virusas, ieškodami teisingų atsakymų, sužinos sveikatos stiprinimo būdus. Pasitelkę į pagalbą apsaugos priemonės ir įveikę virusą, sužinos sveikatos kainą.

El. paštas registracijai į pamoką: adomaitien@gmail.com

4. Muzikos pamoka „**Muzikinė olimpiada**“, 2c klasė, muzikos mokytoja metodininkė **Raimonda Janulienė**.

Kartą Albertas Einšteinas yra pasakęs, kad „Kiekvienas yra genialus, tačiau jei tu vertinsi žuvies gebėjimą įlipti į medį, tai ji visą savo likusį gyvenimą manys, jog yra negabi ir kvaila“. Dalyvaudami „Muzikinėje olimpiadoje“ – atlikdami ritmavimo pratimus, klausydami muzikos, aptardami dinamikos ženklus – vaikai svarstys, ką bendro turi žvėrys, paukščiai ir muzikos garsai. Dalyvaus ne tik greičio ir didelio garso rungtyse, bet gebės pajauti tylios, lėtos ir plaukiančios melodijos grožį, pajusti jos ritminį tikslumą.

El. paštas registracijai į pamoką: raimonda.janulienė@geguziai.lt

5. Matematikos pamoka „**Kubas. Jo elementai, paviršiaus plotas ir tūris**“, 7d klasė, matematikos mokytoja metodininkė **Evelina Brikiienė**.

Daug kas priklauso nuo mūsų pačių požiūrio. Kaip manote, ar kubas gali virsti rutuliu? Tyrindami kubą, mokiniai gebės išvardinti jo elementus, apskaičiuoti paviršiaus plotą ir tūrį. Atliks praktines užduotis ir įsivertins.

El. paštas registracijai į pamoką: e.brikiene.geguziai@gmail.com

6. Integruota anglų kalbos ir socialinių įgūdžių ugdymo pamoka „**Kelionė po spalvingą emocijų pasaulį**“ („**Journey in to a colored world of emotion**“), 5c klasė, anglų kalbos mokytoja **Viktorija Urnėžienė**, vyresnioji socialinė pedagogė **Jurgita Laidauskienė**.
Emocijos yra dalis mūsų visų. Kaip teigia Bruno Ferrero, „Šypsena – tai pro tavo veido langą šviečianti šviesa, kuri sako žmonėms, jog tavo širdis yra namie“. Nėra „gerų“ ir „blogų“ emocijų. Bet kartais jos užima labai daug vietos mūsų mintyse. Kiekviena emocija yra reikalinga ir prasminga, tik svarbu ją pažinti, išjausti ir mokėti įvardyti. Bet ne visada žinome, kaip ją pavadinti, priimti, ar kaip pasidalinti su kitais... Pasakyk, kaip tu jautiesi?
El. paštas registracijai į pamoką: socialinispedagogas@geguziai.lt
7. Integruota vokiečių kalbos ir gamtos mokslų pamoka „**Kokios spalvos yra šviesa?**“, 6 klasė, vokiečių kalbos mokytoja metodininkė **Lina Šidlauskienė**, fizikos, matematikos mokytoja, mokslų daktarė **Rasa Žemaičiūnienė**.
Graikų filosofas Aristotelis teigė: „Matoma šviesoje yra spalva, nes spalva nematoma be šviesos“. Šviesa – spalvų šaltinis. Iš ko sudaryta balta šviesa? Ar galime, maišydami pagrindinių spalvų šviesos spindulius, gauti kitos spalvos šviesą? Pamokoje bus siekiama atsakyti į šiuos klausimus eksperimentuojant, ugdant gebėjimą komunikuoti vokiečių kalba.
El. paštas registracijai į pamoką: zemaiciuniene@gmail.com
8. Matematikos pamoka „**Pitagoro teorema**“, 8d klasė, matematikos vyresnioji mokytoja **Vidmantė Žegunienė**.
„Viskas gyvenime turi matematinį pagrindą“ (Pitagoras). Dar gilioje senovėje buvo pastebėta, kad stačiojo trikampio kraštinių ilgius sieja įdomi lygybė. Kokia ji? Pamokoje susipažinsime su garsaus matematiko Pitagoro vardu pavadinta teorema.
El. paštas registracijai į pamoką: vidbeata@gmail.com
9. Dailės ir technologijų integruota pamoka „**Teminės šventės stalo dekoras**“, 6a klasė, dailės mokytoja metodininkė **Aušra Lučinskienė**, technologijų mokytoja metodininkė **Jūratė Šlitė**.
Kūryba – tai laisvė (R. Tagorė). Monumentalioji ir mažoji skulptūra. Laisvė kurti žmonijai ir asmeninei šventei – nuo bronzos, akmens, smėlio, ledo iki pastilažo. Susipažinimas su tortų dekoravimo technika – skulptūrėlių kūrimas iš cukraus. Meniniai sprendimai šventiniam stalui.
El. paštas registracijai į pamoką: jurate.slite71@gmail.com
10. Integruota etikos ir gamtos pažinimo pamoka „**STEAM - patyriminė edukacija supančio pasaulio pažinimui**“, 6b klasė, Etikos mokytoja metodininkė **Ilna Zazienė**, Šiaulių universiteto Botanikos sodo mokslinė darbuotoja **Rimanta Vainorienė**.
Kuo toliau į mišką, tuo daugiau medžių. Miškas – Gyvenimas, o medžiai – Pažinimas... Gamtos – gyvenimo mokytojos svečiavimasis etikos pamokose – tobula sintezė amžinųjų vertybių puoselėjimui. Pamokoje dalinsimės nuostabiais rudens patyrimais, metodais, atidarysime virtualią fotoparodą – STEAM edukacijų akimirkos Šiaulių botanikos sode, atliksime „naminį“ eksperimentą ir daug kitų įdomių dalykų, skambant džiaz muzikai ir skanaujant mėgstamą arbatą...
El. paštas registracijai į pamoką: modelis@splius.lt
11. Anglų kalbos pamoka „**Kai žmogui reikia žmogaus**“ („**People need each other**“), 7d klasė, anglų k. mokytoja metodininkė **Ingrida Kačinskienė**.
„Jeigu pamatysi žmogų kaip dovaną, būsi pats laimingiausias žmogus. Nes kai turiu gyvenime į ką atsiremti ir kas man padeda būti tuo, kas aš esu, yra labai gera nubusti. Jautiesi ryte nubudęs žmogumi, nes žinai, kad šiandien sutiksi kitus žmones, su kuriais kursį pačią nuostabiausią istoriją...“ (kun. Ričardas Doveika). Iš visų žmogaus savybių – gebėjimas bendrauti – yra pati svarbiausia, turime įgimtą poreikį bendrauti. Bendraudami galime perduoti kitiems žmonėms tai, ką galvojame ar jaučiame, kaip matome save ir mūsų aplinką, galime ugdyti kitus ir tobulinti save – mokyti ir mokytis. Taigi, be kitų žmonių tiesiog... negalėtume būti laimingi.
El. paštas registracijai į pamoką: kacinskiene.mok@gmail.com

12. Integruota dailės ir matematikos pamoka „**Simetrija mus supančiame pasaulyje**“, 7c klasė, dailės mokytoja metodininkė **Dana Kulikauskienė**, matematikos mokytoja metodininkė **Ieva Rafael**.

Mus supančiame pasaulyje galime pastebėti daug simetrijos. Gamtoje ji graži snaigėse, drugelio sparnuose, netgi žmogaus veide. Simetrija randama ir žmogaus kūryboje: margučiuose, tekstilėje, architektūroje ir daugelyje kitų žmogaus sukurtų kūrinių.

Tarpdalykiniai ryšiai, bendri projektai, integruotos pamokos ir kūrybiniai darbai pamokose, įvairios kitos veiklos palengvina matematinių žinių įsisavinimą, padaro šį mokslą įdomesnį ir patrauklesnį. Svarbu sukurti tokią aplinką, kurioje mokiniai galėtų ir norėtų mokytis.

„Iš pamokos vaikai turi išeiti praturtėję žiniomis ir gebėjimais, mintimis ir jausmais“ (P. Gudynas).

El. paštas registracijai į pamoką: ievaraf@gmail.com

13. Lietuvių kalbos pamoka „**Žinau, galiu, kuriu**“, 5a klasė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja metodininkė **Inga Turovaitė**.

Kiekviena pamoka turėtų padėti ugelti ir patobulėti. Tam reikia žinių, jų taikymo praktikos ir galimybės išbandyti savo jėgas savarankiškai, t.y. kuriant. Kodėl gera būti raštingam? Bus siekiama su teorijos, praktikos ir kūrybos pagalba įprasminti raštingumo svarbą vaiko gyvenime. Taikant sistemą ŽGK (žinau, galiu, kuriu), bus įtvirtinama nosinių šaknyje rašyba, kuriami tekstai apie žmogų, teorija priartinama gyvenimui.

El. paštas registracijai į pamoką: inga.turovaite@gmail.com

10.45–13.00 visuotinė diskusija „KAIP IŠUGDYTI HARMONINGĄ ASMENYBĘ?“

Diskusijoje dalyvauja:

- **Silvija Baranauskienė**, Šiaulių Gegužių progimnazijos – Taikos mokyklos direktorė, LHPA valdybos narė, HP riterė, *diskusijos moderatorė*;
- **Viktorija Bak**, Ukrainos humanistinės pedagogikos asociacijos viceprezidentė, Bachmuto švietimo komplekso Nr. 11 biologijos mokytoja metodininkė, pedagogikos mokslų kandidatė, HP riterė;
- **Marina Baraniuk**, Estijos Humanistinės pedagogikos centro vadovė, HP riterė;
- **Dr. Stasys Tumėnas**, Lietuvos kalbininkas, pedagogas, leidėjas, LR Seimo ir Kultūros komiteto narys;
- **Edita Minkuvienė**, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Švietimo skyriaus vedėja;
- **Dr. Reda Ponelienė**, Šiaulių l/d „Vaikystė“ direktorė;
- **Marina Korinevskaja**, LHPA valdybos pirmininkė, mokyklos „Svetliaciok“ direktorė, HP riterė (Klaipėda);
- **Kazimieras Alminas**, Šv. Kazimiero ordino Šiaulių komtūras, St. Šalkauskio premijos įteikimo bei St. Šalkauskio išminties šventės organizatorius;
- **Loreta Tamulaitienė**, Šiaulių St. Šalkauskio gimnazijos direktorė, St. Šalkauskio išminties šventės organizatorė;
- **Dr. Auksė Narvilienė**, Taikos vėliavos komiteto pirmininkė (Vilnius);
- **Audrius Murauskas**, Lietuvos tėvų forumo narys (Kaunas);
- **Vygandas Pikčiūnas**, interaktyvių seminarų lektorius (Vilnius);
- **Paulius Rakštikas**, psichologas, mindfulness mokytojas ir praktikas (Vilnius).

13.30–15.00 Lietuvos mokytojų VISUMINIO UGDYMO IDĖJŲ LABORATORIJOS

PASTABA: norinčius per konferenciją pristatyti savo idėją kviečiame registruotis iki 2021-01-19 adresu: reda.zalogiene@geguziai.lt. Pristatymo trukmė – iki 10 min. Registracijai nurodyti: Vardas Pavardė, ugdymo įstaiga, pareigos ir tema.

I srautas:

„Idėja integruoti mokomuosius dalykus“. Pradinio ugdymo mokytoja ekspertė **Aušra Tupikė**.

„Kūrybinio programavimo metodas“. Pradinio ugdymo mokytoja metodininkė **Edita Montvilienė**.

„Nuotolinis ugdymas – mano (ne)sėkmės istorija“. Pradinio ugdymo mokytoja metodininkė **Virginija Miltinienė**.

„Fizinis ugdymas harmoningos asmenybės formavime“. Fizinio ugdymo vyresnysis mokytojas **Arūnas Kačerauskas**.

„Asmenybės formavimas mokant lietuvių (valstybinės) kalbos vaikus su spec. poreikiais“. Vyresnioji specialioji pedagogė **Vladislova Rudzinskienė**, VšĮ Klaipėdos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras „Svetliaciok“.

II srautas:

„Kūrybiškumo ugdymas – kelias į harmoningą asmenybę“. Lietuvių k. ir literatūros mokytoja metodininkė **Birutė Petkuvienė**.

„Nuotolinis ugdymas – viena iš galimybių ugdyti harmoningą asmenybę“. Tikybos mokytoja metodininkė **Elvyra Ramoškienė**.

„Kaip sužadinti mokinio smalsumą?“. Matematikos mokytoja metodininkė **Evelina Brikienė**.

„Dvasinio ir materialinio pradų dermė integruotoje pamokoje - sėkmingo ugdymo būdas“. Vokiečių kalbos mokytoja metodininkė **Lina Šidlauskienė**, fizikos, matematikos mokytoja, mokslų daktarė **Rasa Žemaičiūnienė**.

„Ar gali pamoka vykti 3 valandas?“. Etikos mokytoja metodininkė **Ilona Zazienė**, Šiaulių universiteto Botanikos sodo mokslinė darbuotoja **Rimanta Vainorienė**.

„Mažasis Vilties orkestras, vadovaujamas Meilės“. Muzikos mokytojas metodininkas, HP mokytojas **Algirdas Malčius**, Klaipėdos M. Gorkio progimnazija.

15.00–15.30 KONFERENCIJOS APIBENDRINIMAS, UŽDARYMAS

- Konferencijos uždarymą moderuoja **Reda Zalogienė, Lina Lušienė, Raimonda Janulienė, Gegužių progimnazijos pavaduotojos ugdymui.**
- Edukaciją veda **Raimonda Janulienė, Gegužių progimnazijos muzikos mokytoja, pavaduotoja ugdymui.**

Konferencijos datos:

- Dalyvio anketą atsiųskite iki 2021-01-19
- Konferencija vyks 2021-01-21

Konferencijos mokestis:

- Konferencijos dalyvio mokestis – 3 Eur.
- Pranešėjams ir klausytojams bus išduodami Radviliškio rajono savivaldybės švietimo ir sporto paslaugų centro kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai. Dėl pažymėjimų ir galimybės prisijungti (Zoom nuoroda) prie konferencijos būtina registruotis internetinėje **Semi+ svetainėje (www.semiplus.lt).**

Registraciją į konferenciją koordinuoja Šiaulių Gegužių progimnazijos mokytojai, vedantys atviras meistriškumo pamokas (žr. programoje el. pašto adresus prie pamokų).

PASTABA: registruodamiesi nurodykite: **Vardas Pavardė, ugdymo įstaiga, pareigos.**

Iš mokytojo laukite konferencijos dalyvio registracijos patvirtinimo, nuorodų į pamoką ir į kitas konferencijos dalis.

Konferencijos organizacinis komitetas:

Silvija Baranauskienė, Šiaulių Gegužių progimnazijos direktorė;

Gegužių progimnazijos Taryba;

Reda Zalogienė, Šiaulių Gegužių progimnazijos pavaduotoja ugdymui;

Lina Lušienė, Šiaulių Gegužių progimnazijos pavaduotoja ugdymui;
Raimonda Janulienė, Šiaulių Gegužių progimnazijos pavaduotoja ugdymui;
Gegužių progimnazijos Metodinė taryba;

Kontaktams:

Adresas: S. Dariaus ir S. Girėno g. 22, Šiauliai. LT 78302.

Telefonai: (841) 55 2560 (raštinė), (841) 390635 (direktorė), (841) 55 2629 (pavaduotojos).

El. paštas: reda.zalogiene@geguziai.lt, interneto svetainė: <http://www.geguziai.lt/>

*** KONFERENCIJOS TEMOS ANOTACIJA**

Humanistinė pedagogika ir St.Šalkauskis teigia, kad „vaikas yra dvasinės ir žemiškos prigimties vieninga visuma, kurios dvasinis pradas vadovauja žemiškajam“ (Š.Amonašvilis), kad „žmogus kartu yra psichinė ir fizinė būtybė, reikalaujanti veikimui dvasinio ir materialinio pradmens“ (St.Šalkauskis) ir kad vaiką reikia mokyti ir auklėti taip, jog jame abu pradai susiderintų, būtų pusiausvyroje, harmonijoje – tada žmogaus ugdymas yra visuminis ir visavertis.

Pagal St. Šalkauskį, A.Maceiną, Vydūną, M.Lukšienę, Humanistinę pedagogiką, kultūrą, pusiausvyra, sintezė gimsta iš sąmoningo troškimo nebesiblaškyti tarp dviejų pasaulių – žemiško ir dangiško, bet lygiomis teisėmis priimti juos abu. Kai žmoguje gimsta šis nenumaldomas troškimas gyventi abu – ir materialų, ir dvasinį – gyvenimus, kai žmogus pripažįsta, kad be fizinio egzistuoja dar ir dvasinis kūnas, tuomet protas ima paklusti širdies virpesiams, logika nebeneigia jausminio žinojimo ir intuicijos, mokslo žinios nebeneigia tikėjimo.

Tada ateina harmonija ir pilnatvė, ateina išmintis.

„Mokslas žino tris pažinimo stadijas: analizę, integraciją ir sintezę.

Analizė (skaidymas, diferenciacija) padeda atskirti priešybes, atpažinti tezė ir antitezė.

Integracija (diferencijavimui atvirkščias veiksmas, suma) – dar ne sintezė, o tik kelias į ją: tarp dviejų išryškintų priešybių (tezės-antitezės), lyg lazdos su dviem priešingais galais viduryje, sakė Goethe, yra tik problema, bet dar ne tiesa.

Sintezė, sintetinis mąstymas gali vesti į Tiesą (susipriešinimas visuomet yra Tiesos iškraipymas).

Absoliuti Tiesa – sintezės rezultatas.

<...>

Tai kas tas „paslaptinas“ trečias faktorius?

Trečiasis faktorius – tai dvasinis-dorinis-etinis-filosofinis požiūris į žmones, reiškinius ir įvykius. Jis labai subjektyvus, sunkiai apibrėžiamas, dažnai nepaaiškinamas ir net iracionalus.

Protą ir širdį turi visi, bet jie nekuria pasaulėžiūros, jeigu nedarba ranka rankon: jei matematikos pamokose nėra grožio ir filosofijos, jeigu literatūra ir menai – be filosofijos ir logikos, o tikybos pamokos atsiriboja nuo mokslo ir menų.

Visi pedagogai žino, kad ugdymas – tai mokymas plus auklėjimas; visuminis ugdymas yra dviejų priešybių – logikos ir jausmų – natūralus junginys.

Sėkmingas ugdymas – tai logiškai nenusakoma, *iracionali* subtilios širdies bei racionalaus proto jungtis žmoguje – kaip tik tai, ką Š.Amonašvilis vadina *pedagoginiu menu****, o St. Šalkauskis – sintezės principu.

** ištrauka iš Irenos Stulpinienės straipsnio „Humanistinė mokykla – tautinė“ (<http://www.humanistinepedagogika.lt/lietuvos-mastytoju-pedagogika/tautine-mokykla/>)

Anotacija parengta remiantis:

- Š. Amonašvilis „Gyvenimo mokykla. Mokyklos tiesa“, 2009
- St. Šalkauskis „Raštai“, 1990
- www.humanistinepedagogika.lt